

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

► **B** EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2008/96/EY,
annettu 19 päivänä marraskuuta 2008,
tieinfrastruktuurin turvallisuuden hallinnasta
(EUVL L 319, 29.11.2008, s. 59)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1936, annettu 23 päivänä lokakuuta 2019	L 305	1	26.11.2019

▼B**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI
2008/96/EY,**

**annettu 19 päivänä marraskuuta 2008,
tieinfrastruktuurin turvallisuuden hallinnasta**

▼M1*1 artikla***Kohde ja soveltamisala**

1. Tässä direktiivissä edellytetään, että jäsenvaltiot vahvistavat ja paisevat täytäntöön tieturvallisuuden vaikutustenarviointeihin, turvallisuusauditointeihin, tieturvallisuustarkastuksiin ja verkon laajuisiin tieturvallisuusarviointeihin liittyvät menettelyt.

2. Tätä direktiiviä sovelletaan Euroopan laajuisen tieverkon teihin, moottoriteihin ja muihin pääteihin riippumatta siitä, ovatko ne suunniteltuvaiheessa, rakenteilla vai jo käytössä.

3. Tätä direktiiviä sovelletaan myös teihin ja tieinfrastruktuurihankkeisiin, jotka eivät kuulu 2 kohdan soveltamisalaan ja sijaitsevat kaupunkialueiden ulkopuolella, joille niiden varrella olevilta kiinteistöiltä ei ole suoria kulkuyhteyksiä ja joiden toteuttamiseen käytetään unionin rahoitusta, lukuun ottamatta teitä, jotka eivät ole avoinna yleiselle moottoriajoneuvoliikenteelle, kuten pyörätiet, tai teitä, joita ei ole suunniteltu yleisen liikenteen käyttöön, kuten teollisuus-, maatalous- tai metsätalouksalueille johtavat kulkuväylät.

4. Jäsenvaltiot voivat jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle pääteitä, joilla turvallisuuteen kohdistuva riski on alhainen, liikennemääräin ja onnettomuustilastoihin liittyvistä asianmukaisesti perustelluista syistä.

Jäsenvaltiot voivat sisällyttää tämän direktiivin soveltamisalaan teitä, joita ei mainita 2 ja 3 kohdassa.

Kunkin jäsenvaltion on annettava komissiolle tiedoksi viimeistään 17 päivänä joulukuuta 2021 luettelo alueellaan olevista moottoriteistä ja pääteistä ja tämän jälkeen luetteloon mahdollisesti tehdyt muutokset. Lisäksi kunkin jäsenvaltion on annettava komissiolle tiedoksi luettelo tämän kohdan mukaisesti tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jätetyistä tai soveltamisalaan sisällytetyistä teistä ja tämän jälkeen luetteloon mahdollisesti tehdyt muutokset.

Komissio julkistaa tämän artiklan mukaisesti tiedoksi annettujen teiden luettelon.

5. Tätä direktiiviä ei sovelleta tunneleissa kulkeviin teihin, jotka kuuluvat direktiivin 2004/54/EY soveltamisalaan.

▼B*2 artikla***Määritelmät**

Tässä direktiivissä sovelletaan seuraavia määritelmiä:

▼ M1

- 1) 'Euroopan laajuisella tieverkolla' tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1315/2013 ⁽¹⁾ yksilöityjä tieverkkoja;
- 1 a) 'moottoritieillä' tarkoitetaan tietä, joka on erityisesti suunniteltu ja rakennettu moottoriajoneuvoliikennettä varten ja jolle sen varrella olevilta kiinteistöiltä ei ole suoraa kulkuyhteyttä ja joka täyttää seuraavat vaatimukset:
 - a) siinä on, yksittäisiä alueita lukuun ottamatta tai muutoin kuin tilapäisesti, molempiin ajosuuntiin kulkevat erilliset ajoradat, jotka erotetaan toisistaan joko keskikaistalla, jota ei ole tarkoitettu liikenteelle, tai poikkeustapauksissa jollain muulla tavalla;
 - b) se ei risteä samassa tasossa minkään tien, rautatien, raitiotien, pyörätien tai jalankulkutien kanssa;
 - c) sen on erityisesti osoitettu olevan moottoritie;
- 1 b) 'päätiellä' tarkoitetaan taajama-alueiden ulkopuolella sijaitsevaa tietä, joka yhdistää suuria kaupunkeja tai alueita tai molempia ja joka kuuluu 26 päivänä marraskuuta 2019 voimassa olevassa kansallisessa tieluokituksessa ylimpään tieluokkaan luokan 'moottoritie' jälkeen;

▼ B

- 2) 'toimivaltaisella organisaatiolla' tarkoitetaan kansallista, alueellista tai paikallista julkista tai yksityistä organisaatiota, joka osallistuu tämän direktiivin täytäntöönpanoon toimivaltansa vuoksi, mukaan luettuina jo ennen tämän direktiivin voimaantuloa olemassa olleet toimivaltaisiksi organisaatioiksi nimetyt elimet, jos ne täyttävät tämän direktiivin vaatimukset;
- 3) 'tieturvallisuusvaikutusten arvioinnilla' tarkoitetaan strategista vertailuanalyysia vaikutuksista, joita uuden tien rakentamisella tai jo käytössä olevaan tieverkkoon tehtävillä merkittäväillä muutoksilla on tieverkon turvallisuustasoon;
- 4) 'turvallisuusauditoinnilla' tarkoitetaan riippumatonta, yksityiskohtaista, järjestelmällistä ja teknistä turvallisuuden tarkastusta, joka koskee tieinfrastruktuurihankkeen suunnitelmaratkaisuja ja kattaa kaikki vaiheet suunnittelusta käytön alkuvaiheeseen;

▼ M1

-
- 6) 'turvallisuusluokittelulla' tarkoitetaan nykyisen tieverkon osien luokittelua niiden objektiivisesti mitatun sisäänrakennetun turvallisuuden mukaan;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1315/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi ja päätöksen N:o 661/2010/EU kumoamisesta (EUVL L 348, 20.12.2013, s. 1).

▼ M1

- 7) 'kohdennetulla tieturvallisuustarkastuksella' tarkoitetaan olemassa olevan tien tai tieosuuden maastossa tehtävään tarkastukseen perustuvaa kohdennettua selvitystä, jonka tarkoituksena on tunnistaa vaaralliset olosuhteet, puutteet ja ongelmat, jotka lisäävät onnettomuuksien ja vammautumisen riskiä;
- 7 a) 'määräaikaisella tieturvallisuustarkastuksella' tarkoitetaan määrääjain tehtävää rutiinitarkastusta, jossa todennetaan ne ominaisuudet ja puutteet, jotka turvallisuusyistä vaativat kunnostamista;

▼ B

- 8) 'suuntaviivoilla' tarkoitetaan jäsenvaltioiden toimenpiteitä, joilla vahvistetaan tässä direktiivissä säädetyissä turvallisuusmenettelyissä noudatettavat vaiheet ja huomioon otettavat tekijät;
- 9) 'infrastruktuurihankkeella' tarkoitetaan uuden tieinfrastruktuurin rakentamishanketta tai jo käytössä olevaan verkkoon tehtävää merkittävää muutosta, jolla on vaikutusta liikenteeseen;

▼ M1

- 10) 'suojattomalla tienkäyttäjällä' tarkoitetaan ilman moottorin apua kulkevia tienkäyttäjiä, erityisesti pyöräilijöitä ja jalankulkijoita, sekä kaksipyöräistä moottoriajoneuvoa käyttäviä tienkäyttäjiä.

▼ B*3 artikla***Infrastruktuurihankkeiden tieturvallisuusvaikutusten arviointi**

- Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikista infrastruktuurihankkeista tehdään tieturvallisuusvaikutusten arviointi.
- Tieturvallisuusvaikutusten arviointi on tehtävä suunnitteluvaiheessa ennen infrastruktuurihankkeen hyväksymistä. Arviointia tehdessään jäsenvaltioiden on pyrittävä noudattamaan liitteessä I esitetyjä perusteita.
- Tieturvallisuusvaikutusten arvioinnissa on selostettava tieturvallisuusnäkökohdat, jotka vaikuttavat ehdotetun vaihtoehdon valintaan. Siinä on myös annettava kaikki tarvittavat tiedot arvioitujen eri vaihtoehtojen kustannus-hyötyanalyysejä varten.

*4 artikla***Infrastruktuurihankkeiden turvallisuusauditoinnit**

- Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikista infrastruktuurihankkeista tehdään turvallisuusauditoinnit.
- Turvallisuusauditointeja tehdessään jäsenvaltioiden on pyrittävä noudattamaan liitteessä II esitetyjä perusteita.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että nimetään auditointia tekemään auditointi infrastruktuurihankkeen suunnitelmaratkaisuista.

Auditointia tekemään nimetään 9 artiklan 4 kohdan säännösten mukaisesti, ja hänellä on oltava 9 artiklassa edellytetty tarpeellinen pätevyys ja koulutus. Jos auditointia toteuttaa ryhmä, ainakin yhdellä sen jäsenistä on oltava 9 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu pätevystodistus.

▼B

3. Tieturvallisuusauditoinnin on oltava erottamaton osa infrastruktuurihankkeen suunnitteluprosessia ja se on tehtävä laadittaessa yleissuunnitelmaa ja tiesuunnitelmaa, ennen tien avaamista liikenteelle sekä käytön alkuvaiheessa.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että auditoija osoittaa turvallisuuden kannalta ratkaisevat suunnittelutekijät auditointiraportissa infrastruktuurihankkeen kussakin vaiheessa. Jos turvallisuuspuutteita todetaan auditoinnin aikana, mutta suunnitelmaa ei muuteta ennen asianomaista liitteessä II mainittua vaihetta, toimivaltaisen organisaation on ilmoitettava syyt tähän auditointiraportin liitteessä.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 4 kohdassa tarkoitettuun raporttiin sisältyy asiaan liittyvät turvallisuutta koskevat suositukset.

▼MI

6. Komissio antaa ohjeita niin sanottujen myötäävien tienvarsien ja käyttäjää ohjaavien teiden suunnittelemiseksi suunnitteluvaiheen alustavassa tarkastuksessa sekä ohjeita suojattomia tienkäyttäjiä koskevista laatuvaatimuksista. Tällaiset ohjeet laaditaan tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden asiantuntijoiden kanssa.

*5 artikla***Verkon laajuinen tieturvallisuusarviointi**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että koko tämän direktiivin kattamasta käytössä olevasta tieverkosta tehdään verkon laajuinen tieturvallisuusarviointi.

2. Verkon laajuisissa tieturvallisuusarvioinneissa on arvioitava onnettomuusriskiä ja vaikutusten vakavuuden riskiä seuraavin perustein:

a) ensisijaisesti tien suunnitteluominaisuuksien (sisäänrakennettu turvallisuus) silmämääräinen tarkastus joko paikalla tai sähköisesti; ja

b) analyysi niistä tieverkon osuksista, jotka ovat olleet käytössä yli kolme vuotta ja joilla on tapahtunut suuri määrä vakavia onnettomuuksia suhteessa liikennevirtaan.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ensimmäinen verkon laajuinen tieturvallisuusarviointi tehdään viimeistään vuonna 2024. Seuraavat verkon laajuiset tieturvallisuusarvioinnit on tehtävä riittävän usein, jotta voidaan varmistaa riittävä turvallisuustaso, ja joka tapauksessa vähintään joka viides vuosi.

4. Verkon laajuisista tieturvallisuusarviointia tehdessään jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon liitteessä III vahvistetut ohjeelliset osatekijät.

5. Komissio antaa ohjeita menetelmistä järjestelmällisten verkon laajuisien tieturvallisuusarviointien ja turvallisuusluokitusten tekemiseksi.

▼ M1

6. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen arvioinnin tulosten perusteella ja myöhemmin tarvittavien toimien asettamiseksi tärkeysjärjestykseen jäsenvaltioiden on luokiteltava kaikki tieverkon osuudet vähintään kolmeen luokkaan niiden turvallisuustason mukaan.

*6 artikla***Määräaikaiset tieturvallisuustarkastukset**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että määräaikaisia tieturvallisuustarkastuksia tehdään riittävän usein, jotta voidaan turvata kyseisen tieinfrastruktuurin riittävä turvallisuustaso.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava direktiiviin 2004/54/EY soveltamisalaan kuuluviin tunneleihin yhteydessä olevien tieosuuksien turvallisuus yhteisillä tieturvallisuustarkastuksilla, joihin osallistuvat tämän direktiivin ja direktiivin 2004/54/EY täytäntöönpanoon osallistuvat toimivaltaiset tahot. Yhteiset tieturvallisuustarkastukset on tehtävä riittävän usein, jotta voidaan taata riittävä turvallisuustaso, ja joka tapauksessa vähintään joka kuudes vuosi.

▼ B

4. Jäsenvaltioiden on vahvistettava suuntaviivat tietöihin sovellettavia tilapäisiä turvallisuustoimenpiteitä varten, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 8 artiklan mukaisesti vahvistettavia suuntaviivoja. Niiden on myös otettava käyttöön sopiva tarkastusjärjestelmä sen varmistamiseksi, että suuntaviivoja sovelletaan asianmukaisesti.

▼ M1*6 a artikla***Käytössä olevia teitä koskevien menettelyjen seuranta**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 5 artiklan mukaisesti tehtyjen verkon laajusten tieturvallisuusarviointien tulosten seurantatoimina toteutetaan joko kohdennettuja tieturvallisuustarkastuksia tai suoria korjaustoimia.

2. Kohdennettuja tieturvallisuustarkastuksia tehdessään jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon liitteessä II a vahvistetut ohjeelliset osatekijät.

3. Kohdennettujen tieturvallisuustarkastusten suorittamisesta vastaavat asiantuntijaryhmät. Asiantuntijaryhmän jäsenistä vähintään yhden on täytettävä 9 artiklan 4 kohdan a alakohdassa säädetyt vaatimukset.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kohdennettujen tieturvallisuustarkastusten tulosten seurantatoimina tehdään perusteltuja päätöksiä siitä, ovatko korjaustoimet tarpeen. Jäsenvaltioiden on erityisesti tunnistettava tieosuudet, joilla tarvitaan tieinfrastruktuurin turvallisuuden parannuksia, ja määriteltävä toimet, jotka asetetaan etusijalle kyseisten tieosuuksien turvallisuuden parantamiseksi.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että korjaustoimet kohdennetaan ensisijaisesti tieosuuksiin, joiden turvallisuustaso on alhainen ja jotka tarjoavat tilaisuuden toteuttaa toimenpiteitä, joilla on mahdollista parantaa merkittävästi turvallisuutta ja vähentää onnettomuuskustannuksia.

▼ **M1**

6. Jäsenvaltioiden on laadittava ja päivitettävä säännöllisesti riskiperusteisesti painopisteet määrittelevä toimintasuunnitelma yksilöityjen korjaavien toimien täytäntöönpanon seuraamiseksi.

*6 b artikla***Suojattomien tienkäyttäjien suojele**

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että suojattomien tienkäyttäjien tarpeet otetaan huomioon 3–6 a artiklassa säädettyjen menettelyjen täytäntöönpanossa.

*6 c artikla***Tiemarkinnät ja liikennemerkit**

1. Jäsenvaltioiden on kiinnitettävä nykyisissä ja tulevaisissa tiemarkintöjä ja liikennemerkkejä koskevissa menettelyissään erityistä huomiota luottavuuteen ja havaittavuuteen ihmiskuljettajien ja automaattisten kuljettajaa avustavien järjestelmien kannalta. Tällaisissa menettelyissä on otettava huomioon yhteiset tekniset määrittelyt, silloin kun tällaisia yhteisiä teknisiä ohjeita on vahvistettu 3 kohdan mukaisesti.

2. Komission perustama asiantuntijaryhmä arvioi viimeistään kesäkuussa 2021 mahdollisuutta vahvistaa teknisiä ohjeita, jotka sisältävät eri osatekijöitä, joilla pyritään varmistamaan tiemarkintöjen ja liikennemerkkien toimivuus käytössä, jotta voidaan edistää tiemarkintöjen ja liikennemerkkien luottavuutta ja havaittavuutta ihmiskuljettajien ja automaattisten kuljettajaa avustavien järjestelmien kannalta. Kyseinen ryhmä muodostetaan jäsenvaltioiden nimeämistä asiantuntijoista. Arvioinnissa kuullaan myös Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomissiota.

Arvioinnissa otetaan huomioon erityisesti seuraavat osatekijät:

- a) kuljettajaa avustavien eri teknologioiden ja infrastruktuurin välinen vuorovaikutus;
- b) sään ja ilmakehään liittyvien ilmiöiden sekä liikenteen vaikutus unionin alueella käytössä oleviin tiemarkintöihin ja liikennemerkkeihin;
- c) eri teknologioiden edellyttämien huoltotoimien tyyppi ja tiheys, mukaan luettuna kustannusarvio.

3. Komissio voi 2 kohdassa tarkoitettu arviointi huomioon ottaen hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä vahvistaakseen yhteisiä teknisiä ohjeita, jotka koskevat 1 kohdassa tarkoitettuja jäsenvaltioiden menettelyjä, joilla pyritään varmistamaan niiden tiemarkintöjen ja liikennemerkkien toimivuus käytössä, jotta voidaan parantaa tiemarkintöjen ja liikennemerkkien luottavuutta ja havaittavuutta ihmiskuljettajien ja automaattisten kuljettajaa avustavien järjestelmien kannalta. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelunnettelyä noudattaen.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut täytäntöönpanosäädökset eivät rajoita Euroopan standardointikomitean toimivaltaa tiemarkintöjen ja liikennemerkkien standardien suhteen.

▼ M1*6 d artikla***Tiedotus ja avoimuus**

Komissio julkaisee tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvasta tieverkosta eurooppalaisen kartan, joka on saatavilla verkossa ja jossa tuodaan esille 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut eri luokat.

*6 e artikla***Vapaaehtoinen raportointi**

Jäsenvaltioiden on pyrittävä perustamaan vapaaehtoista raportointia varten kansallinen järjestelmä, joka on kaikkien tienkäyttäjien saatavilla verkossa ja joka helpottaa tienkäyttäjien ja ajoneuvojen toimittamien poikkeamien sekä muiden sellaisten turvallisuuteen liittyvien tietojen keräämistä, jotka ilmoittajan mielestä aiheuttavat todellisen tai mahdollisen vaaran tieinfrastruktuurin turvallisuudelle.

▼ B*7 artikla***Tiedonhallinta**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltainen organisaatio laatii onnettomuusraportin jokaisesta 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tiellä tapahtuneesta kuolemaan johtaneesta onnettomuudesta. Jäsenvaltioiden on pyrittävä sisällyttämään raporttiin kaikki liitteessä IV mainitut tiedot.

▼ M1

1a. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksillä ohjeita siitä, miten onnettomuuden vakavuusasteesta, myös kuolleiden ja loukkaantuneiden määrästä, on raportoitava. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

▼ B

2. Jäsenvaltioiden on laskettava alueellaan tapahtuvan kuolemaan johtavan onnettomuuden keskimääräiset sosiaaliset kustannukset ja vakavaan loukkaantumiseen johtavan onnettomuuden keskimääräiset sosiaaliset kustannukset. Jäsenvaltiot voivat halutessaan käyttää tarkempaa luokittelua näille kustannuksille, jotka on päivitettävä vähintään joka viides vuosi.

*8 artikla***Suuntaviivojen vahvistaminen ja ilmoittaminen**

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että jos suuntaviivoja ei vielä ole, ne vahvistetaan viimeistään 19 päivänä joulukuuta 2011 toimivaltaisten organisaatioiden tukemiseksi tämän direktiivin soveltamisessa.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nämä suuntaviivat komissiolle kolmen kuukauden kuluessa niiden hyväksymisestä tai muuttamisesta.

3. Komissio asettaa ne saataville julkiselle verkkosivulle.

▼B*9 artikla***Auditoijien nimeäminen ja koulutus**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että turvallisuusauditoijien koulutusohjelmat vahvistetaan viimeistään 19 päivänä joulukuuta 2011, jos niitä ei ole vielä olemassa.

▼M1

1a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden tieturvallisuusauditoijien, jotka suorittavat koulutuksensa 17 päivän joulukuuta 2024 jälkeen, koulutussuunnitelma sisältää suojattomiin tienkäyttäjiin ja tällaisten käyttäjien infrastruktuuriin liittyviä näkökohtia.

▼B

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun turvallisuusauditoijat hoitavat tähän direktiiviin perustuvia tehtäviä, he suorittavat peruskoulutuksen, jonka tuloksena heille myönnetään pätevyystodistus, ja osallistuvat säännölliseen täydennyskoulutukseen.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että turvallisuusauditoijilla on pätevyystodistus. Ennen tämän direktiivin voimaantuloa myönnetyt todistukset on tunnustettava.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että auditoijat nimetään seuraavien vaatimusten mukaisesti:

- a) heillä on asiaankuuluva kokemus tai koulutus tiensuunnittelusta, tieliikenteen turvallisuustekniikasta sekä onnettomuusanalyysista;
- b) kahden vuoden kuluttua siitä, kun jäsenvaltiot ovat vahvistaneet 8 artiklan mukaiset suuntaviivat, turvallisuusauditointeja saavat tehdä ainoastaan sellaiset auditoijat tai asiantuntijaryhmät, joihin auditoijat kuuluvat, jotka täyttävät 2 ja 3 kohdassa asetetut vaatimukset;
- c) auditoija ei auditoinnin ajankohtana osallistu sen infrastruktuurihankkeen suunnitteluun tai toteutukseen, jota hän auditoi.

▼M1*10 artikla***Parhaiden käytäntöjen vaihto**

Komissio perustaa unionin teiden turvallisuuden parantamiseksi järjestelmän, jossa vaihdetaan jäsenvaltioiden kesken tietoja ja parhaita käytäntöjä, jotka koskevat muun muassa tieturvallisuuden koulutusohjelmia, olemassa olevan tieinfrastruktuurin turvallisuushankkeita ja hyväksi havaittua tieturvallisuustekniikkaa.

▼B*11 artikla***Turvallisuuden hallintakäytäntöjen jatkuva parantaminen**

1. Komissio helpottaa ja jäsentää jäsenvaltioiden välistä osaamisen ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa hyödyntämällä asiaankuuluvilta kansainvälisiltä foorumeilta saatuja kokemuksia Euroopan unionin tieinfrastruktuureja koskevan turvallisuuden hallinnan jatkuvaa parantamista varten.

▼ **M1**▼ **B**

3. Asiaan liittyviä valtiosta riippumattomia organisaatioita, jotka toimivat tieinfrastruktuurien turvallisuuden ja hallinnon alalla, voidaan tarvittaessa kuulla teknisiin turvallisuusnäkökohtiin liittyvissä kysymyksissä.

▼ **M1***11 a artikla***Kertomukset**

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle viimeistään 31 päivänä lokakuuta 2025 kertomus 5 artiklan mukaisesti arvioidun koko tieverkon turvallisuusluokituksesta. Kertomuksen on mahdollisuuksien mukaan perustuttava yhteiseen menetelmään. Kertomuksen on tapauksen mukaan katettava myös luettelo ajantasaistetuista kansallisista suuntaviiroista, mukaan lukien erityisesti teknologian kehityksessä ja suojattomien tienkäyttäjien suojelemisessa aikaansaadut parannukset. Tällaiset kertomukset on 31 päivästä lokakuuta 2025 alkaen toimitettava viiden vuoden välein.

2. Komissio laatii ja toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle 1 kohdassa tarkoitetuista kansallisista kertomuksista tehdyn analyysin perusteella ensimmäisen kerran viimeistään 31 päivänä lokakuuta 2027 ja sen jälkeen viiden vuoden välein kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta, erityisesti 1 kohdassa tarkoitetuista osatekijöistä, sekä mahdollisista jatkotoimenpiteistä, mukaan lukien tämän direktiivin tarkistaminen ja mahdollinen mukauttaminen tekniikan kehitykseen.

*12 artikla***Liitteiden muuttaminen**

Siirretään komissiolle valta antaa 12 a artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitteitä niiden mukauttamiseksi tekniikan kehitykseen.

*12 a artikla***Siirretyn säädösvallan käyttäminen**

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle 16 päivästä joulukuuta 2019 viiden vuoden ajaksi 12 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 12 artiklassa tarkoitettun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.

▼ M1

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa ⁽¹⁾ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevan 12 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

*13 artikla***Komiteamenettely**

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 182/2011 ⁽²⁾ tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

▼ B*14 artikla***Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä**

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 19 päivänä joulukuuta 2010. Niiden on viipymättä toimitettava kyseiset säädökset kirjallisina komissiolle.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

*15 artikla***Voimaantulo**

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

*16 artikla***Osoitus**

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

⁽¹⁾ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

▼ M1*LIITE I***TIETURVALLISUUDEN VAIKUTUSTENARVIOINTIEN OHJEELLISET OSATEKIJÄT****▼ B**

1. Tieturvallisuusvaikutusten arvioinnin osat:
 - a) ongelman määrittely;
 - b) nykytilanne ja nollavaihtoehto;
 - c) tieturvallisuutta koskevat tavoitteet;
 - d) analyysi ehdotettujen vaihtoehtojen vaikutuksista tieturvallisuuteen;
 - e) vaihtoehtojen vertailu, joka sisältää myös kustannus-hyötyanalyysin;
 - f) mahdollisten ratkaisujen esittely.
2. Huomioon otettava näkökohdat:
 - a) kuolemaan johtaneet ja muut onnettomuudet, onnettomuuksien vähentämistavoitteet nollavaihtoehtoon verrattuna;
 - b) liikenteen reitinvalinta ja liikenteen vaihtelut;
 - c) mahdolliset vaikutukset olemassa oleviin verkkoihin (esimerkiksi poistumiskohdat, tasoliittymät, tasoristeykset);
 - d) tienkäyttäjät, mukaan luettuina suojattomat tienkäyttäjät (kuten jalankulkijat, pyöräilijät ja moottoripyöräilijät);

▼ M1

- e) liikenne (esimerkiksi liikennemäärät, liikenteen koostumus), mukaan lukien arvioitua jalankuljija- ja polkupyörävirrat lähialueiden maankäytön perusteella;

▼ B

- f) vuodenaikojen vaihtelu ja sääolosuhteet;
- g) turvallisten pysäköintialueiden riittävyys;
- h) seisminen toiminta.

▼ M1*LIITE II***TIETURVALLISUUSAUDITOINTIEN OHJEELLISET OSATEKIJÄT****▼ B**

1. Yleissuunnitelmavaiheessa sovellettavat kriteerit:
 - a) maantieteellinen sijainti (esimerkiksi alttius maanvieremille, tulville, lumivyöryille jne.), vuodenaikojen vaihtelu ja ilmasto-olosuhteet sekä seisminen toiminta;
 - b) liittymien tyypit ja niiden väliset etäisyydet;
 - c) kaistojen lukumäärä ja tyyppi;
 - d) uudella tiellä sallittava liikenne;
 - e) tien toimivuus tieverkossa;
 - f) sääolosuhteet;
 - g) ajonopeudet;
 - h) poikkileikkaukset (ajoradan leveys, pyörä- ja jalankulkutiet jne.);
 - i) tielinja ja tasausviiva;
 - j) näkyvyys;
 - k) liittymien järjestely;
 - l) julkisen liikenteen järjestelyt ja infrastruktuuri;
 - m) tasonkorjaukset;

▼ M1

- n) suojattomia tienkäyttäjiä koskevat järjestelyt:
 - i) jalankulkijoita koskevat järjestelyt,
 - ii) pyöräilijöitä koskevat järjestelyt, mukaan lukien mahdollisuus käyttää vaihtoehtoisia reittejä tai kulkea erillään suurten nopeuksien moottoriajoneuvoliikenteestä,
 - iii) kaksipyöräistä moottoriajoneuvoa käyttäviä tienkäyttäjiä koskevat järjestelyt,
 - iv) jalankulkijoille ja pyöräilijöille tarkoitettujen ylityskohtien tiheys ja sijainti,
 - v) alueen teillä liikkuvia jalankulkijoita ja pyöräilijöitä koskevat järjestelyt,
 - vi) jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden erottaminen suurten nopeuksien moottoriajoneuvoliikenteestä tai suorat vaihtoehtoiset reitit alemman luokan teillä.

▼ B

2. Tiesuunnitelmavaiheessa sovellettavat kriteerit:
 - a) liikennetekninen muotoilu ja mitoitus;
 - b) yhtenäiset liikennemerkkit ja tiemerkinnot;
 - c) valaistusten teiden ja risteysten valaistus;
 - d) tienvarsilaitteet;

▼B

- e) tieympäristö, mukaan lukien kasvillisuus;
- f) kiinteät esteet tien reuna-alueella;
- g) turvalliset pysäköintialueet;

▼M1

- h) suojattomia tienkäyttäjiä koskevat järjestelyt:
 - i) jalankulkijoita koskevat järjestelyt,
 - ii) pyöräilijöitä koskevat järjestelyt,
 - iii) kaksipyöräistä moottoriajoneuvoa käyttäviä tienkäyttäjiä koskevat järjestelyt;

▼B

- i) tien turvalaitteiden järjestely siten, että tienkäyttäjien tarpeet otetaan huomioon (keskikaistat ja suojakaiteet suojattomille tienkäyttäjille aiheutuvien vaarojen estämiseksi).
3. Ennen tien avaamista liikenteelle sovellettavat kriteerit:
- a) tienkäyttäjien turvallisuus ja näkyvyys eri olosuhteissa, kuten pimeässä ja odotettavissa olevissa sääolosuhteissa;
 - b) liikennemerkkien ja tiemerkintöjen luettavuus;
 - c) päällysteen kunto.
4. Käytön alkuvaiheessa sovellettavat kriteerit: tieturvallisuuden arviointi käyttäjien todellisen käyttäytymisen perusteella.
- Auditoinnit voivat missä tahansa vaiheessa edellyttää edellisten vaiheiden kriteerien harkitsemista uudelleen.

▼ **M1***LIITE II a***KOHDENNETTUIJEN TIETURVALLISUUSTARKASTUSTEN OHJEEL-
LISET OSATEKIJÄT**

1. Tien suuntaus ja poikkileikkaus:
 - a) näkyvyys ja näkemät;
 - b) nopeusrajoitus ja nopeusrajoitusalue;
 - c) käyttäjää ohjaava tien suuntaus (eli tien suuntauksen ”ymmärrettävyys” tienkäyttäjien kannalta);
 - d) pääsy kiinteistöille ja asuntoalueille;
 - e) hätä- ja huoltoajoneuvojen pääsy;
 - f) käytetyt tekniikat siltojen ja rumpujen kohdalla;
 - g) tienvarren ominaisuudet (pientareet, päällysteen reuna, leikkaus- ja pengerluiskat).
2. Taso- ja eritasoliittymät:
 - a) taso- tai eritasoliittymän soveltuvuus;
 - b) taso- tai eritasoliittymän järjestelyjen geometria;
 - c) tasoliittymien näkyvyys ja ymmärrettävyys (havaittavuus);
 - d) näkemät tasoliittymässä;
 - e) tasoliittymien lisäkaistajärjestelyt;
 - f) tasoliittymien liikenteen ohjaus (esim. pysäyttämispakko, liikennevalot jne.);
 - g) jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden risteämisyjärjestelyt.
3. Suojattomia tienkäyttäjiä koskevat järjestelyt:
 - a) jalankulkijoita koskevat järjestelyt;
 - b) pyöräilijöitä koskevat järjestelyt;
 - c) kaksipyöräistä moottoriajoneuvoa käyttäviä tienkäyttäjiä koskevat järjestelyt;
 - d) julkisen liikenteen järjestelyt ja infrastruktuuri;
 - e) tasonisteykset (erityisesti risteysten tyyppi ja se, onko risteys vartioitu vai vartioimaton ja manuaalisesti vai automaattisesti ohjattu).
4. Valaistus, liikennemerkit ja merkinnät:
 - a) yhtenäiset liikennemerkit, ei haittaa näkemille;
 - b) liikennemerkkien luettavuus (sijainti, koko, väri);
 - c) tienviitat/viitoitus;
 - d) yhtenäiset tiemerkinnot ja tien linjausta osoittavat merkinnät;
 - e) tiemerkintöjen luettavuus (sijainti, mitat ja paluuheijastavuus kuivissa ja märissä olosuhteissa);

▼ M1

- f) tiemerkintöjen asianmukainen kontrasti;
 - g) valaistujen teiden ja liittymien valaistus;
 - h) asianmukaiset tienvarsilaitteet.
5. Liikennevalot:
- a) toiminta;
 - b) näkyvyys.
6. Esteet, turva-alueet ja tien turvalaitteet:
- a) tieympäristö, mukaan lukien kasvillisuus;
 - b) tienvarren vaaratekijät ja etäisyys ajoradan tai pyörätien reunasta;
 - c) tien turvalaitteiden järjestely siten, että tienkäyttäjien tarpeet otetaan huomioon (keskialueet ja suojakaiteet suojattomille tienkäyttäjille aiheutuvien vaarojen estämiseksi);
 - d) suojakaiteiden päätyjen törmäysturvallinen rakenne;
 - e) asianmukaiset tien turvalaitteet siltojen ja rumpujen kohdalla;
 - f) aidat (teillä, joille pääsyä rajoitetaan).
7. Päällyste:
- a) päällysteen vauriot;
 - b) kitka;
 - c) irtonainen aines / sora / kivet;
 - d) veden lätäköityminen ja kuivatus.
8. Sillat ja tunnelit:
- a) mahdollisten siltojen lukumäärä;
 - b) mahdollisten tunneleiden lukumäärä;
 - c) visuaaliset elementit, jotka esittävät infrastruktuurin turvallisuudelle aiheuttavia riskejä.
9. Muut asiat:
- a) turvalliset pysäköinti- ja levähdysalueet;
 - b) raskaiden ajoneuvojen huomioon ottaminen;
 - c) ajovalojen häikäisy;
 - d) tietyöt;
 - e) vaarallinen toiminta tien varrella;
 - f) älykkäiden liikenteenohjauslaitteiden tietojen asianmukaisuus (esim. muuttuvat opasteet);
 - g) villieläimet ja muut eläimet;
 - h) varoitukset koulujen läheisyydestä (tarvittaessa).

▼ M1*LIITE III***VERKON LAAJUISTEN TIETURVALLISUUSARVIOINTIEN OHJEEL-
LISET OSATEKIJÄT**

1. Yleistä:
 - a) tien tyyppi suhteessa niiden alueiden/kaupunkien tyyppiin ja kokoon, joita se yhdistää;
 - b) tieosuuden pituus;
 - c) alueen tyyppi (maaseutu/kaupunki);
 - d) maankäyttö (opetuskäyttö, kaupallinen, teollisuuden ja valmistusteollisuuden käyttö, asuminen, maatalous, rakentamattomat alueet);
 - e) kiinteistöille johtavien liittymien tiheys;
 - f) huoltotiet (esim. kauppoihin);
 - g) tietyöt;
 - h) pysäköintialueet.
2. Liikenteen määrät:
 - a) liikenteen määrät;
 - b) todetut moottoripyörien määrät;
 - c) todetut jalankulkijoiden määrät kummallakin puolella, sekä ”suuntaisesti” että ”yli”;
 - d) todetut polkupyörien määrät kummallakin puolella, sekä ”suuntaisesti” että ”yli”;
 - e) todetut raskaiden ajoneuvojen määrät;
 - f) arvioidut jalankulkijavirrat lähialueiden maankäytön perusteella;
 - g) arvioidut polkupyörävirrat lähialueiden maankäytön perusteella.
3. Onnettomuustiedot:
 - a) kuolonuhreja vaatineiden onnettomuuksien määrä sekä niiden onnettomuuspaikat ja syyt tienkäyttäjryhmien mukaan;
 - b) vakavien loukkaantumisten määrä ja vakavia loukkaantumisia vaatineet onnettomuuspaikat tienkäyttäjryhmien mukaan.
4. Toiminnalliset ominaispiirteet:
 - a) nopeusrajoitus (yleinen, moottoripyörät, kuorma-autot);
 - b) toiminnallinen nopeus (85. prosenttipiste);
 - c) nopeudenhallinta ja/tai liikenteen rauhoittaminen;
 - d) älykkäiden liikennejärjestelmien laitteet: jonovaroitukset, muuttuvat opasteet;

▼ M1

- e) varoitus koulun läheisyydestä;
 - f) valvoja koulujen luona olevilla suojateilla tiettyinä aikoina.
5. Geometriset ominaisuudet:
- a) poikkileikkauksen ominaisuudet (kaistojen määrä, tyyppi ja leveys, keskipientareiden järjestely ja materiaali, pyörätiet, kävelytiet jne.), mukaan lukien niiden vaihtelevuus;
 - b) horisontaalinen kaarevuus;
 - c) kaltevuus ja tasaus;
 - d) näkyvyys ja näkemät.
6. Esteet, turva-alueet ja tien turvalaitteet:
- a) tien reunaympäristö ja turva-alueet;
 - b) kiinteät esteet tien varressa (esim. valaisinpylväät, puut jne.);
 - c) esteiden etäisyys tien reunasta;
 - d) estetiheys;
 - e) heräteraidat;
 - f) tien turvalaitteet.
7. Sillat ja tunnelit:
- a) mahdollisten siltojen lukumäärä, sekä niitä koskevat asiaankuuluvat tiedot;
 - b) mahdollisten tunneleiden lukumäärä, sekä niitä koskevat asiaankuuluvat tiedot;
 - c) visuaaliset elementit, jotka esittävät infrastruktuurin turvallisuudelle aiheuttavia riskejä.
8. Liittymät:
- a) liittymän tyyppi ja liittymähaarojen lukumäärä (erityisesti liikenteenohjaus ja suojattu kääntyminen);
 - b) kanavointi;
 - c) liittymän laatu;
 - d) risteävän tien liikennemäärä;
 - e) tasoristeykset (erityisesti risteyksen tyyppi ja se, onko risteys vartioitu vai vartioimaton ja manuaalisesti vai automaattisesti ohjattu).
9. Kunnossapito:
- a) päällyste vauriot;
 - b) päällysteen kitka;
 - c) pientareiden kunto (kasvillisuus mukaan lukien);

▼ M1

- d) liikennemerkkien, tiemerkintöjen ja reunapaalujen kunto;
 - e) tien turvalaitteiden kunto.
10. Suojattomia tienkäyttäjiä koskevat rakenteet:
- a) jalankulkijoille ja pyöräilijöille tarkoitetut ylityskohdat (tasossa ja eritasossa);
 - b) pyöräilijöiden ylityskohdat (tasossa ja eritasossa);
 - c) jalankulun erottaminen aidalla/kaiteella;
 - d) jalkakäytävä tai erillinen järjestely;
 - e) polkupyöräilyä koskevat järjestelyt ja niiden tyyppi (pyörätiet, pyöräkaistat ja muut);
 - f) jalankulkijoille tarkoitettujen ylityskohtien laatu kunkin ylityskohdan havaittavuuden ja merkitsemisen suhteen;
 - g) jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden risteämisjärjestelyt tieverkkoon liittyvällä sivutiellä;
 - h) jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden vaihtoehtoiset reitit, jos heitä varten ei ole erillisiä järjestelyjä.
11. Liikenteessä loukkaantumiseen liittyvät järjestelmät ennen törmäystä ja sen jälkeen ja vakavuuden lieventämistä koskevat osatekijät:
- a) liikenneverkon toimintakeskukset ja muut valvontajärjestelyt;
 - b) mekanismit, joilla tienkäyttäjiä tiedotetaan ajo-olosuhteista onnettomuuksien ja vaaratilanteiden ehkäisemiseksi;
 - c) liikennehäiriön automaattiset havainnointijärjestelmät: anturit ja kamerat;
 - d) vaaratilanteiden hallintajärjestelmät;
 - e) järjestelmät, joilla viestitään hälytys- ja pelastuspalvelujen kanssa.

▼B*LIITE IV***ONNETTOMUUSRAPORTTIEN SISÄLTÄMÄT ONNETTOMUUSTIEDOT**

Onnettomuusraporteissa on oltava seuraavat tiedot:

▼M1

1) onnettomuuden mahdollisimman tarkka tapahtumapaikka, GNSS-koordinaatit mukaan lukien;

▼B

2) kuvat ja/tai kaaviot onnettomuuspaikasta;

3) onnettomuuden päivämäärä ja ajankohta;

4) tiedot tiestä (esim. alueen tyyppi, tietyyppi, liittymän tyyppi, mukaan luettuina liikennemerkkit ja -opasteet, kaistojen lukumäärä, tiemerkinnot, tienpinnan laatu, valo- ja sääolosuhteet, nopeusrajoitus ja tienvarsiesteet);

▼M1

5) onnettomuuden vakavuusaste;

▼B

6) tiedot onnettomuudessa mukana olleista, kuten ikä, sukupuoli, kansalaisuus, veren alkoholipitoisuus, turvavarusteiden käyttö.

7) tiedot onnettomuudessa mukana olleista ajoneuvoista (tyyppi, ikä, rekisteröintimaa, tarvittaessa turvavarusteet, soveltuvan lainsäädännön mukaisesti suoritettun viimeisimmän katsastuksen ajankohta);

8) tiedot onnettomuudesta kuten onnettomuusluokka, onnettomuustyyppi, ajoneuvon liikkeet, kuljettajan toiminta;

9) mahdollisuuksien mukaan tiedot onnettomuusajankohdan ja onnettomuuden kirjaamisen tai pelastuspalvelun saapumisen välisen ajanjakson pituudesta.